

Άδειες χρήσης ύδατος

Ένα χρόνιο ζήτημα που αναζητεί λύση

Χρονίζοντα είναι τα προβλήματα στην έκδοση αδειών χρήσης ύδατος για υφιστάμενες υδροληψίες. Από το 2018 το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.) είχε υποβάλει υπόμνημα στο Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.) επισημαίνοντας τις μεγάλες καθυστερήσεις στην έκδοση αδειών. Το υπόμνημα τέθηκε ξανά υπόψη στη νέα ηγεσία του Υ.Π.ΕΝ. το 2021, ενώ πρόσφατα έγινε πάλι σχετική συζήτηση μεταξύ εκπροσώπων του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. και του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Τι συμβαίνει

Η χορήγηση των αδειών χρήσης ύδατος διενεργείται μετά το 2011 σύμφωνα με τις διατάξεις αρχικά της Κ.Υ.Α. 150559/2011 (ΦΕΚ 1440/Β') και στη συνέχεια της Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 146896/2014 (ΦΕΚ 2878/Β'). Βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου, το οποίο καθορίζει

τις διαδικασίες, τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση των σχετικών αδειών, οι αιτήσεις υποβάλλονται σε υπηρεσίες Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού και εγκρίνονται από τις Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Σημειώνεται ότι με την Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 145026/2014 (ΦΕΚ 31/Β') ορίστηκε πως είναι υποχρεωτική η εγγραφή όλων των σημείων υδροληψίας σε ηλεκτρονικό μητρώο (Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας [ΕΜΣΥ]), ενώ το πιστοποιητικό εγγραφής σε αυτό αποτελεί απαραίτητο έγγραφο για κάθε νόμιμη μεταβίβαση αγροτεμαχίων και οικοπέδων εντός των οποίων εντοπίζεται υδροληψία.

Όπως αναφέρει ο κ. Ευθύμιος Σπυρίδης, σημερινός β' αντιπρόεδρος του ΓΕΩΤ.Ε.Ε., το Επιμελητήριο έχει επισημάνει πολλάκις ότι το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, που είναι εναρμονισμένο με την κοινοτική νομοθεσία, διασφαλίζει τον έλεγχο της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων και την ορθολογική δι-

αχείριση των υδατικών πόρων. Ωστόσο διαπιστώνεται ότι η μέχρι σήμερα εφαρμογή της συγκεκριμένης διαδικασίας αδειοδότησης έχει παρουσιάσει σοβαρά προβλήματα και απαράδεκτα μεγάλες καθυστερήσεις στην εξέταση, διεκπεραίωση και έκδοση των σχετικών αδειών, οι οποίες οφείλονται, μεταξύ άλλων, στη σημαντική υποστελέχωση των αρμόδιων υπηρεσιών.

Μεταξύ των αρνητικών επιπτώσεων που προκύπτουν αναφέρονται ενδεικτικά:

- Οι καθυστερήσεις στις διαδικασίες που αφορούν μεταβιβάσεις, επενδυτικά σχέδια κλπ.
- Η στέρηση της δυνατότητας των πολιτών και ιδιαίτερως των αγροτών να μεταβιβάσουν στο όνομά τους το λογαριασμό ρεύματος, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να δικαιολογήσουν φορολογικά τα σχετικά επαγγελματικά έξοδα.
- Η στέρηση της δυνατότητας απόκτησης του απαιτούμενου δελτίου γεωργοτεχνικών και γεωργοοικονομικών στοι-

περιορισμούς στις προσλήψεις προσωπικού, προτείνεται η άμεση δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος αδειοδότησης υδροληψιών (Η.Σ.Α.Υ.), στα πρότυπα της πλατφόρμας διαχείρισης δηλώσεων αυθαίρετων κτισμάτων.

Επί του θέματος, το Επιμελητήριο έχει καταθέσει αναλυτικές προτάσεις με τα υπ' αριθ. 6457/22-11-2021 και 4891/19-9-2022 έγγραφά του, με το τελευταίο μάλιστα να συνοδεύεται από αναλυτικό ενημερωτικό σημείωμα για το κόστος και τον τρόπο υλοποίησης της εν λόγω πρότασης.

«Το ηλεκτρονικό σύστημα αδειοδότησης υδροληψιών, μας λέει ο κ. Σπυρίδης, θα δώσει κίνητρο να απογραφούν οι χιλιάδες μικρές αδήλωτες υδροληψίες ανά την επικράτεια που για γραφειοκρατικούς λόγους δεν δηλώνονται από τους χρήστες, ενώ μπορεί να αποτελέσει πρόδρομο για ένα τηλεμετρικό σύστημα ελέγχου της παροχής άντλησης των μεγάλων αρδευτικών έργων.

»Και τα δύο χαρακτηριστικά θα συμβάλουν στην ορθολογική διαχείριση των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων της χώρας. Εξάλλου σήμερα οι χιλιάδες εκκρεμείς αδειοδοτήσεις υφιστάμενων υδροληψιών στις υπηρεσίες, παραμένουν σε σκονισμένες βιβλιοθήκες, ουσιαστικά αδήλωτες και φυσικά πουθενά

κείων για αρδευτικές εγκαταστάσεις.

Το ζήτημα των εξαιρετικά μεγάλων καθυστερήσεων στις αδειοδοτήσεις υδροληψιών δεν επηρεάζει μόνο τους αγρότες και τον πρωτογενή τομέα παραγωγής αλλά και τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα, καθώς πολλά επενδυτικά σχέδια ή προτάσεις αργούν να υλοποιηθούν ή δεν υλοποιούνται ποτέ, λόγω των καθυστερήσεων αυτών.

Για την επίλυση των κρίσιμων αυτών προβλημάτων το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. τονίζει, όπως μας αναφέρει ο κ. Ευθύμιος Σπυρίδης, πως η πολιτεία οφείλει να διασφαλίσει άμεσα την επαρκή στελέχωση των αρμόδιων υπηρεσιών με το απαιτούμενο επιστημονικό προσωπικό.

Ηλεκτρονικό σύστημα αδειοδότησης

Σε κάθε περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες δυσμενείς δημοσιονομικές συνθήκες και τους τρέχοντες

καταγεγραμμένες σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης υδατικών πόρων.

»Για το λόγο αυτό εκτιμούμε ότι η υποθέτηση του εν λόγω συστήματος είναι επιβεβλημένη και επείγουσα, μια και θα συμβάλει άμεσα και αποτελεσματικά στην επίλυση των υφιστάμενων προβλημάτων και στην επιτάχυνση της συγκεκριμένης διαδικασίας αδειοδότησης».

Όπως αναφέρει ο κ. Σπυρίδης, η αδειοδότηση και η λειτουργία μιας υδρογεώτρησης συνδέεται άμεσα και πλήρως με το γενικότερο θέμα της διαχείρισης των υδατικών πόρων και με τα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής (Σ.Δ.Λ.ΑΠ.), με τα οποία ασχολούνται κατ' εξοχήν οι Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Πέρα όμως από την υποστελέχωση των αρμόδιων υπηρεσιών, το πρόβλημα της καθυστέρησης στην αδειοδότηση επιτείνουν δύο ακόμη παράγοντες:

1. Η ανάγκη επανάληψης της αδειοδότησης όλων των υφιστάμενων υδροληψιών σε κάθε περίπτωση μεταβολής των ιδιοκτητών ή των ειδικότερων χαρακτηριστικών τους (π.χ. μεταβιβάσεις, αλλαγή αναγκών σε νερό, τροποποίηση τεχνικών χαρακτηριστικών όπως εκβαθύνσεις - αντικαταστάσεις κλπ.).

2. Η μη ολοκλήρωση, σε αρκετές περιπτώσεις, της εγγραφής των υφιστάμενων υδροληψιών στο Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας, με αποτέλεσμα πολλοί πολίτες που χρειάζονται άμεσα το συγκεκριμένο πιστοποιητικό να είναι αναγκασμένοι να καταθέσουν αιτήματα επίσημης, δημιουργώντας έτσι περαιτέρω προβλήματα και καθυστερήσεις στη γενικότερη διαδικασία αδειοδότησης.

Ο ρόλος του γεωλόγου

Όπως λέει ο κ. Σπυρίδης, ο σχεδιασμός και η επίβλεψη της κατασκευής των έργων από υπεύθυνο γεωλόγο αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αντιμετώπιση τεχνικών προβλημάτων μεγάλου ρίσκου και κόστους. Η υδρογεωλογική - τεχνική έκθεση κάθε έργου είναι αναγκαία και απαραίτητη όχι για συντεχνιακούς ή επαγγελματικούς λόγους, αλλά για ουσιαστικούς λόγους συνολικής διαχείρισης των υδατικών πόρων, στο πλαίσιο εφαρμογής της κοινοτικής Οδηγίας 2000/60.

